

Oamk Journal

Oulun ammattikorkeakoulun julkaisuja

Tämä on alkuperäisen julkaisun rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutukseltaan ja painoasultaan.

This is an electronic reprint of the original publication. This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä/Please cite the original version:

Fabritius, S. & Hopeavuori, T. 2023. Tekstityöpajaohjauksessa panostetaan kirjoittajan yksilölliseen tukeen. Oamk Journal 72/2023. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2023050340519>

Tekstityöpajaohjauksessa panostetaan kirjoittajan yksilölliseen tukeen

10.5.2023 - Fabritius Soili, Hopeavuori Tuula

Jokainen ammattikorkeakoulusta valmistuva tarvitsee hyviä kirjoittamisen taitoja tulevassa työssään. Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) Kielikeskuksessa kehitetään uusia tapoja tukea opiskelijoiden kirjoittamista pitkin opintoja. Kuluneen lukuvuoden aikana on kokeiltu viikoittaisia tekstityöpajoja, joissa opiskelijat saavat henkilökohtaista ohjausta teksteihinsä.

Tekstityöpajoissa tarjotaan kaikkien alojen opiskelijoille tasapuolisesti tukea opintojaksojen tekstehtävien, ammattialan tekstien ja opinnäytetyön kirjoittamiseen (kuva 1). Opiskelija voi ilmoittautua avoimiin pajoihin minkä tahansa ajankohtaisen opiskelutekstin kanssa. Pajoissa on käynyt ensimmäisen lukuvuoden huhtikuuhun mennessä yli sata opiskelijaa.

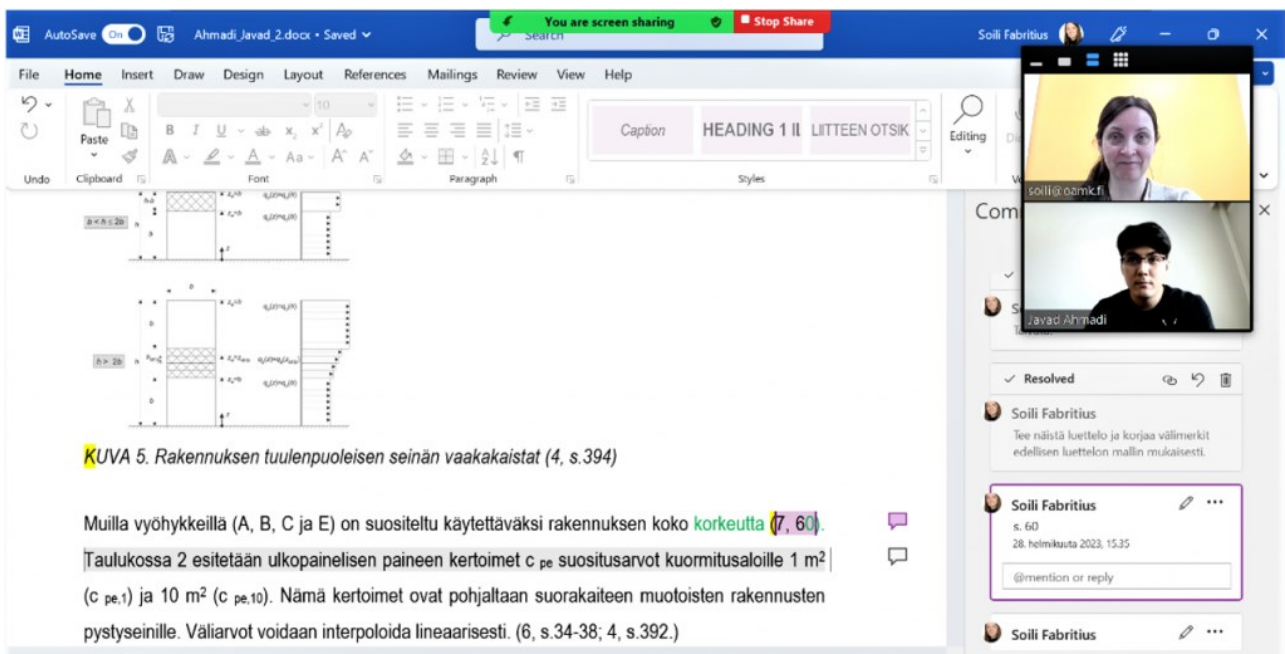
KUVA 1. Karoliina Pigg (oik.) ohjaa tradenomiopiskelija Tiina Luukkosta opinnäytetyön lähdemerkintöjen viimeistelyssä. (Kuva: Soili Fabritius.)

Pajoissa ohjataan muun muassa tekstin rakennetta ja sujuvuutta, ammattialan asiatekstin tai muun tekstilajin näkökulmaa, otsikointia, havainnollistamista, kieltä ja terminologiaa tai lähdemerkintöjä. Lisäksi ohjaajat antavat ideointiapua ja kannustavat kirjoittamisessa eteenpäin. Sisällölliset kysymykset ohjataan substanssiopettajille.

Tekstejä ei lueta etukäteen, vaan opiskelijat tulevat pajaan kysymystensä tai tekstiluonnostensa kanssa. Pajassa keskitytään juuri niihin asioihin, jotka ovat kirjoitushetkellä mietittyttäneet. Luvassa ei kuitenkaan ole kielenkorjauspalvelua, vaan tavoitteena myös neuvoa lähteitä ja työkaluja, joilla opiskelija voi tarkistaa asioita omasta tekstistään.

Kysymyslistat jäsentävät ohjausta

Pajat on aikataulutettu 1,5 tunnin mittaisina vaihteleviin kohtiin viikolle, jotta ne sopisivat sekä päivä- että monimuoto-opiskelijoille ja erilaisiin viikkolukujärjestyksiin. Aluksi painotettiin lähipajoja, mutta kokemuksen karttuessa päätettiin avata joka pajaan myös Zoom-osallistumismahdollisuus (kuva 2), joka palvelee päivätöissä tai harjoittelussa olevia parhaiten. Lähipajoja on pidetty sekä Linnanmaan että Kontinkankaan kampuksella.

The image is a screenshot of a Zoom meeting. The main window displays a Microsoft Word document titled 'Ahmadi_Javad_2.docx'. The document content includes technical drawings of a wall cross-section and a text block in Finnish. The text block discusses wind pressure coefficients (c_{pe}) for different parts of a building (A, B, C, E) and refers to tables 2 and 6. A yellow highlight is visible on the word 'korkeutta' in the text. The Zoom interface shows two participants: Soili Fabritius (top) and Javad Ahmadi (bottom). The chat window on the right shows a message from Soili Fabritius dated 28. helmikuuta 2023, 15:35, which is highlighted with a purple border. The chat message reads: 'Tee näistä luettelo ja korjaa väärin kät edellisen luettelon mallin mukaisesti.'

KUVA 2. Rakennustekniikan opiskelija Javad Ahmadi (alla) sai Soili Fabritiukselta vastaukset kysymyksiinsä Zoom-istunnossa.

Pajoista tiedotetaan pysyvästi Oamkin opinto-oppaan Kieliopinnot-osiossa. Viikkotasolla pajoista viestitään henkilöstön ja opiskelijoiden intratiedotteilla ja lisäksi sähköpostilla opiskelijaryhmille ja tutkinto-ohjelmien henkilökunnalle. Myös opettajatuutorit,

tutkintovastaavat ja opinto-ohjaajat informoivat tekstityöpajoista, sillä juuri tekstien tuottaminen saattaa olla ongelma opiskeluvaikeuksien kanssa kamppailevalle opiskelijalle. Usein opinnäytetyön sisällönohjaajakin muistuttaa pajoista.

Opiskelijoita pajaohjeistus kannustaa suunnitelmallisuuteen:

- Opiskelijat ilmoittautuvat tekstipajoihin Forms-kyselylomakkeella, jossa pyydetään kertomaan muun muassa koulutusala ja ohjauksen aihe sekä osallistumistapa etäyhteydellä vai kampuksella.
- Opiskelijaa pyydetään kokoamaan valmis kysymyslista, joka nopeuttaa selvästi tekstin tarkastelua. Osa työpajoista tarjoaa pelkästään suomenkielisten tekstien ohjausta, ja osassa ohjataan myös englanninkielisiä tekstejä.
- Pajoihin osallistuneille lähetetään jälkikäteen kysely, jolla kerätään opiskelijoiden kokemuksia ja kehittämisehdotuksia. Tällä hetkellä kysely lähtee heti pajan jälkeen, sillä syksyn kokemusten perusteella todettiin vastausprosentin olevan pieni, kun ohjauksesta oli jo kulunut aikaa tai opiskelija oli ehtinyt valmistua.

Kirjoitusjumien taustalla voi olla lukivaikeus tai puuttuva rutiini

Ammattikorkeakouluopintoihin tulee opiskelijoita vaihtelevilla kirjoittamisen taidoilla. Samassa ryhmässä on ammattiopiston ja lukion käyneitä, juuri valmistuneita ja jo vuosia työelämässä olleita, ammatinvaihtajia ja uudelleen koulutautujia. Pedagogisena tavoitteena pajoissa on, että opiskelija saa tukea kirjoitusprosessin aikana eikä vain palautetta ”valmiin” version korjaustarpeista. Tekstitaitojen kehittymisen kannalta hyödyllisempää on keskustelu tekstistä, palaute ja neuvot ja sen jälkeen tekstin muokkaus. (Kuva 3.)

KUVA 3. Välillä tilaa vaihdetaan lennosta. Tuula Hopeavuori (vas.) ja Kati Hurskainen lähi- ja etäohjaavat Linnanmaan kampuksella. (Kuva: Karoliina Pigg.)

Myös koulutusaloilla on tunnistettu erilaisia tarpeita kirjoittamisen tuelle. Ryhmäkoot ovat kasvaneet viime vuosina, ja kontaktiopetusta on entistä vähemmän. Tekstejä tehdään paljon ryhmätyönä ja yksilöllinen tekstipalaute ja ohjaus jäävät viestinnän opintojaksoilla melko vähäisiksi. Opinnäytetyövaiheessa vain osa opiskelijoista saa tutkinto-ohjelman tarjoamaa tekstinohjausta.

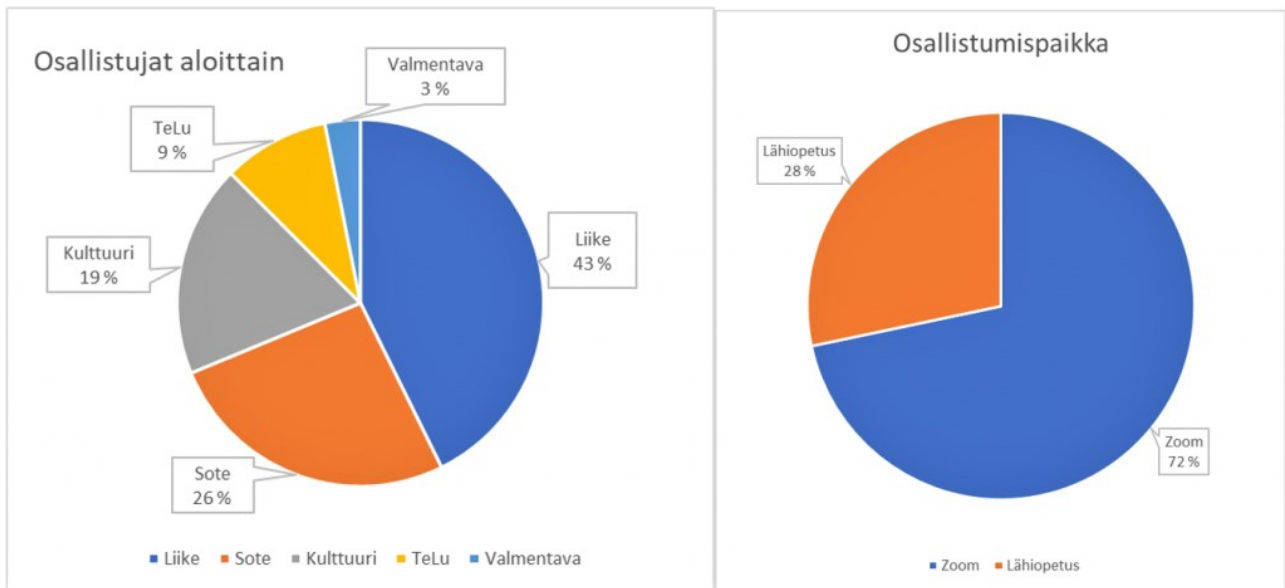
Tukea tarvitaan myös erilaisten kielen haasteiden takia, sillä yksilölliseen opastukseen ei opintojaksoilla juuri ole aikaa. Pajoissa voidaan paneutua rauhassa lukivaikeuksisen tai suomea toisena kielenä (S2) käyttävän opiskelijan tekstin edistämiseen.

Pajoissa on autettu jo yli sataa opiskelijaa

Ensimmäinen tekstityöpaja järjestettiin elokuussa 2022, ja sen jälkeen niitä on pidetty viikoittain. Osallistujamäärä on vaihdellut paljon: parilla kerralla mukana on ollut vain yksi opiskelija, enimmillään kymmenen. Jos osallistujia on paljon, ohjausaikaa on rajattu 20

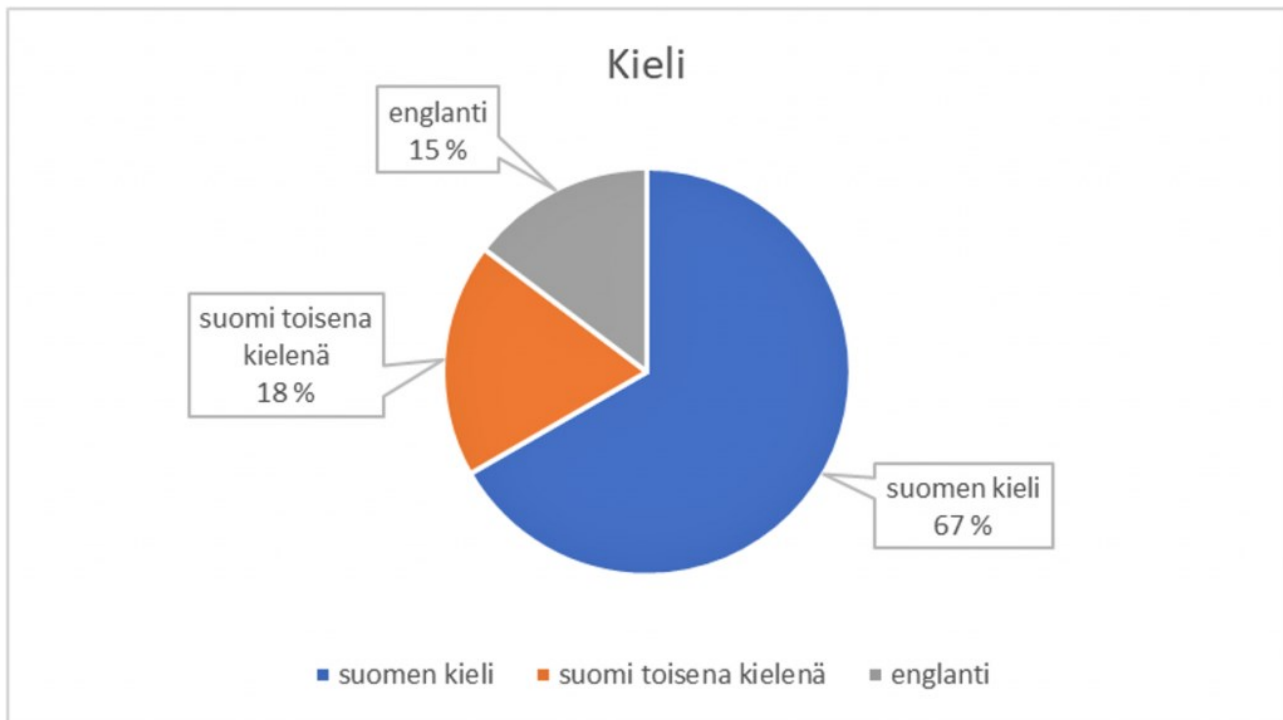
minuuttiin opiskelijaa kohti. Tiedottamista on tehostettu, mikä näkyy osallistujamäärän kasvuna.

Ahkerimpia osallistujia ovat olleet liiketalouden sekä sosiaali- ja terveysalan amk- ja yamk-opiskelijat, joilla opintoihin sisältyy eniten tarkkoja muoto-ohjeita noudattavia kirjallisia töitä. Tietotekniikan ja luonnonvara-alan opiskelijoita ei ole vielä tekstityöpajoihin osallistunut, joten heitä kannattaa selvästi muistuttaa vielä erikseen. Etäyhteys on osoittautunut suosituimmaksi osallistumistavaksi. (Kuviot 1 ja 2.)

KUVIOT 1 ja 2. Osallistujamäärät vaihtelevat koulutusaloittain (liiketalous, sosiaali- ja terveysala, kulttuuriala, tekniikka ja luonnonvara-ala, valmentava kielikoulutus).

Pääosa osallistujista on kaivannut apua suomenkielisen tekstin tuottamiseen (kuvio 3). Kysymykset ovat liittyneet muun muassa lähteiden merkitsemiseen, otsikointiin, tekstin havainnollistamiseen ja kielen muokkaukseen. Lisäksi vinkkejä on kaivattu tiivistelmän kirjoittamiseen ja haastatteluvastausten tekstittämiseen. Muutama kirjoittaja on käynyt hakemassa pajasta vauhtia ja vinkkejä esseen tai opinnäytetyön aloittamiseen.

KUVIO 3. Pajaosallistujista kolmasosa haki neuvoja englanninkieliseen tekstiin tai työsti suomea toisena kielenä (S2).

"Kirjoitan opinnäytetyötä, ja työ on jo aika pitkällä.

Minulla on kysymyksiä liittyen lähdeviitteisiin ja suomenkielisiin termeihin. Olisi mukava kuulla palautetta myös työn rakenteesta."

– Opiskelijan ilmoittama ohjaustarve

Englannin ohjausta toivoneiden kysymykset ovat liittyneet pitkälti opinnäytetöiden englanninkielisiin tiivistelmiin. Suomea toisena kielenä kirjoittavat ovat pyytäneet kommentoimaan tekstikatkelmien kieltä. Muutamat pajaan osallistuneet ovat kysyneet neuvoa esimerkiksi tilanteissa, joissa sisällön ohjaajat ovat pyytäneet korjaamaan jotakin kohtaa tekstissä, mutta opiskelijat eivät ole osanneet itsenäisesti ratkaista ongelmaa.

"Suomenkieli on minun toinen kieli,

joten kirjoituksessa en osa taivuta sanat oikaanmuotoon. Muutama sivua on tarkastettava että onko kieliopillisesti oikein vai ei."

– Opiskelijan ilmoittama ohjaustarve

Kielikeskuksesta kirjoittavien opiskelijoiden tukiasema

Osa opiskelijoista ilmoittautuu heti usealle pajakerralle ja näyttää siten toivovan jatkuvaa tukea kirjoittamiselleen. Etä- ja lähiosallistumisen mahdollisuus eri päivinä ja kellonaikoina palvelee hyvin eri vaiheessa olevia päivä- ja monimuoto-opiskelijoita.

Yksi jatkuvasti kehittämistä kaipaava asia on tiedottaminen, sillä pajoja ei merkitä lukujärjestyksiin. Ensimmäisten pajojen jälkeen tiedottamista intrassa ja Tuudossa laajennettiin myös sähköpostitiedotteisiin, joita lähetetään Oamkin opiskelijoille ja henkilöstölle. Myös osallistujamääriä tarkkaillaan jatkuvasti ja työsuunnitelmiin varataan opettajille riittävästi työaikaa pajaohjaukseen.

Ohjaajien näkökulmasta virkistävää on se, että ohjattavaksi tulee itselle vieraampien alojen tekstejä. Tulevia ohjaustilanteita helpotetaan siten, että tekstinohjaajat kokoavat alakohtaisia käytänteitä, merkintätapoja ja lähteitä yhteiseen ohjepankkiin. Samalla kaikki ohjaajat tutustuvat useiden ammattialojen teksteihin ja ohjaus linjautuu yhtenäiseksi.

”Samat kysymykset toistuvat eri alojen opiskelijoilla.

Siten ohjaaminen onnistuu yllättävän hyvin, vaikka tekstin näkee ensimmäistä kertaa vasta pajassa ohjauksen alkaessa.” – Pajaohjaajan kommentti

Eri koulutusaloilta ja tutkinto-ohjelmista saadaan tietoa kirjoittamisen solmukohdista. Sen pohjalta opettajat voivat yhdessä kehittää kirjoittamisen opetusta kielten ja viestinnän opintojaksoilla ja ammattiaineisiin integroidussa opetuksessa.

Pajat ovat matalan kynnyksen keino eriyttää ja tehostaa kirjoittamisen opetusta, kun opiskelijoiden kirjoittamisen taidot ovat kovin eri tasolla. Apu oikealla hetkellä voi edistää ratkaisevasti opintojen etenemistä.

Soili Fabritius

lehtori

Oulun ammattikorkeakoulu, Kielikeskus

Tuula Hopeavuori

lehtori

Oulun ammattikorkeakoulu, Kielikeskus

METATIEDOT

Tyyppi: Blogi

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu

Julkaisunumero: 72/2023

Julkaisuvuosi: 2023

Tekijätiedot: Fabritius Soili, Hopeavuori Tuula

Oikeudet: [CC BY-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Kieli: suomi

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2023050340519>

Tiivistelmä: Blogitekstissä kerrotaan Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) Kielikeskuksen uudesta toimintamuodosta, jolla tuetaan opiskelijoiden kirjoittamista pitkin opintoja. Lukuvuoden 2022–2023 aikana on kokeiltu viikoittaisia tekstityöpajoja, joissa opiskelijat saavat henkilökohtaista ohjausta. Tekstityöpajoissa tarjotaan kaikkien alojen opiskelijoille tukea opintojaksojen tekstehtävien, ammattialan tekstien ja opinnäytetyön kirjoittamiseen. Pajoissa on käynyt ensimmäisen lukuvuoden huhtikuuhun mennessä yli sata opiskelijaa. Suurin osa on valinnut etäosallistumisen Zoomissa. Pajat ovat matalan kynnyksen keino eriyttää ja tehostaa kirjoittamisen opetusta, kun opiskelijoiden kirjoittamisen taidot ovat kovin eri tasolla. Apu oikealla hetkellä voi edistää ratkaisevasti opintojen etenemistä.